ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1995

Vyhlásené: 16.06.1995 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

119

ÚSTAVNÝ ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 11. mája 1995

o zamedzení rozporu záujmov pri výkone funkcií ústavných činiteľov a vyšších štátnych funkcionárov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto ústavnom zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Čl. 1
Účel

Účelom tohto zákona je ustanoviť ústavným činiteľom a vyšším štátnym funkcionárom také obmedzenia a povinnosti, ktoré by zamedzili rozpor osobných záujmov s verejnými záujmami pri výkone ich funkcií, a upraviť spôsob uplatnenia ich zodpovednosti za nesplnenie alebo porušenie ustanovených povinností.

Čl. 2
Základné pojmy

Na účely tohto ústavného zákona sa považuje za

a) ústavného činiteľa a vyššieho štátneho funkcionára prezident Slovenskej republiky, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, člen vlády Slovenskej republiky, predseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky a jeho podpredseda, sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky, predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho podpredseda, generálny prokurátor Slovenskej republiky a jeho námestník, vedúci Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, vedúci Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky, vedúci ústredného orgánu štátnej správy, ktorý nie je členom vlády Slovenskej republiky, štátny tajomník, člen Bankovej rady Národnej banky Slovenska a riaditeľ Slovenskej informačnej služby (ďalej len „štátny funkcionár“),

b) záujmový rozpor taký rozpor, ktorý vzniká vždy, keď pri výkone štátnej funkcie nastane možnosť uprednostniť osobný záujem štátneho funkcionára pred verejným záujmom všetkých alebo mnohých občanov,

c) štátnu funkciu taká funkcia, ktorú vykonávajú štátni funkcionári uvedení v písmene a),

d) dar taký dar alebo iné bezodplatné plnenie poskytnuté počas výkonu funkcie, ktorého hodnota v každom jednotlivom prípade presahuje výšku minimálnej mzdy.

DRUHÁ ČASŤ
OBMEDZENIA ŠTÁTNYCH FUNKCIONÁROV V NIEKTORÝCH ČINNOSTIACH A VZŤAHOCH

Čl. 3

(1) Štátny funkcionár sa musí pri výkone štátnej funkcie, ako aj v osobnom živote zdržiavať všetkého, čo môže byť v rozpore so svedomitým výkonom štátnej funkcie a čo môže ohroziť jeho dôveryhodnosť. Z tohto dôvodu štátny funkcionár nesmie

a) využívať svoju štátnu funkciu, právomoci a informácie nadobudnuté v súvislosti s výkonom štátnej funkcie na získavanie výhod pre seba alebo iného,

b) prijímať dary alebo navádzať iného na poskytovanie darov v súvislosti s výkonom štátnej funkcie; to neplatí, ak ide o dary poskytované obvykle pri výkone štátnej funkcie alebo na základe zákona alebo kolektívnej zmluvy,

c) používať svoju osobu, svoje meno a priezvisko, svoj hlas, obraz alebo podpis na reklamno-obchodné ciele; to neplatí, ak ide preukázateľne o bezplatnú reklamu s charitatívnym alebo iným obdobným účelom,

d) používať symboly spojené s výkonom štátnej funkcie na osobný prospech,

e) sprostredkúvať za odplatu obchodný styk so štátom, štátnymi podnikmi alebo inou právnickou osobou s majetkovou účasťou štátu, so štátnym fondom, s Fondom národného majetku a jeho organizáciami, s rozpočtovou alebo príspevkovou organizáciou alebo s inou právnickou osobou založenou štátom,

f) poberať príjem presahujúci minimálnu mesačnú mzdu za ďalšiu činnosť v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu,

g) vykonávať inú platenú funkciu alebo podnikateľskú činnosť a nesmie byť členom riadiaceho a kontrolného orgánu právnickej osoby, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť, s výnimkou valného zhromaždenia a členskej schôdze; to neplatí, ak členstvo v orgáne právnickej osoby vyplýva zo zákona alebo z výkonu štátnej funkcie a je bez nároku na finančnú odmenu[1]) a ak ide o správu vlastného majetku,

h) vykonávať funkcie, povolania a činnosti, ktoré sú nezlučiteľné so štátnou funkciou podľa Ústavy Slovenskej republiky a osobitných zákonov.[2])

ch) nadobúdať majetok od štátu alebo od Fondu národného majetku podľa osobitného predpisu inak ako vo verejnej súťaži, vo verejnej dražbe alebo prostredníctvom kupónovej privatizácie,

i) uzatvoriť zmluvu o tichom spoločenstve.[3])

(2) Ak občan vykonáva funkciu, povolanie alebo činnosť podľa odseku 1 v čase vymenovania alebo zvolenia do štátnej funkcie, je povinný do 30 dní odo dňa vymenovania alebo zvolenia do štátnej funkcie takúto funkciu, povolanie alebo činnosť zanechať alebo vykonať právne relevantný úkon na ich zanechanie, ak Ústava Slovenskej republiky alebo osobitný zákon neustanovuje kratšiu lehotu.

(3) Ustanoveniami tohto ústavného zákona nie je dotknutá trestná alebo iná právna zodpovednosť štátneho funkcionára.

Čl. 4

Ak bol za vedúceho Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, vedúceho ústredného orgánu štátnej správy, ktorý nie je členom vlády Slovenskej republiky, štátneho tajomníka, riaditeľa Slovenskej informačnej služby vymenovaný poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, jeho mandát poslanca počas výkonu tejto funkcie nezaniká, iba sa neuplatňuje.

TRETIA ČASŤ
OZNÁMENIE ČINNOSTÍ, FUNKCIÍ A MAJETKOVÝCH POMEROV

Čl. 5

(1) Štátny funkcionár podáva do 30 dní odo dňa, keď sa ujal štátnej funkcie, a počas jej výkonu vždy k 31. marcu kalendárneho roka predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky a predseda Národnej rady Slovenskej republiky predsedovi Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov písomné oznámenie, v ktorom uvedie,

a) či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu štátnej funkcie s inými funkciami, povolaniami a činnosťami podľa článku 3 ods. 1 a 2 tohto ústavného zákona,

b) aké povolanie (zamestnanie) vykonáva v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu a akú podnikateľskú činnosť vyvíja,

c) aké má funkcie v štátnych orgánoch a orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb, ktoré vyvíjajú podnikateľskú činnosť v orgánoch iných právnických osôb, a z ktorých uvádzaných funkcií mu plynú funkčné alebo iné požitky.

(2) Súčasťou údajov o funkciách, povolaniach a činnostiach osvedčovaných podľa odseku 1 sú aj tieto ďalšie údaje:

a) ak ide o funkcie, povolania a činnosti označené v Ústave Slovenskej republiky[4]) alebo osobitnom zákone[5]) za nezlučiteľné s funkciou, ktorej sa ujíma, údaj o tom, kedy a ako sa vykonávanie skončilo alebo sa skončí,

b) názov a adresa každej právnickej osoby alebo fyzickej osoby, s ktorou je ten, kto osvedčenie podáva, v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu, ktorým sa podmieňuje výkon jednotlivých funkcií uvedených v odseku 1 písm. b),

c) vyčíslenie príjmov dosiahnutých v uplynulom kalendárnom roku z funkcií, povolania a činností, v ktorých vykonávaní bude ten, kto osvedčenie podáva, pokračovať aj po ujatí sa výkonu štátnej funkcie.

Čl. 6
Oznámenie činností a funkcií po ustanovení do štátnej funkcie a deklarovanie majetkových pomerov

(1) Štátny funkcionár je povinný osvedčiť

a) každú zmenu v skutočnostiach, ktoré podľa článku 5 uviedol vo svojom osvedčení odovzdanom pred ustanovením do štátnej funkcie,

b) každú funkciu, povolanie a činnosť, ktorú začal alebo sa chystá vykonávať po ustanovení do funkcie.

(2) Osvedčenie podľa odseku 1 treba podať do 30 dní odo dňa, keď osvedčovaná skutočnosť vznikla.

Čl. 7
Deklaračná povinnosť

(1) Štátny funkcionár je povinný deklarovať svoje majetkové pomery

a) do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu štátnej funkcie,

b) do 31. marca každého kalendárneho roka svojho pôsobenia v štátnej funkcii.

(2) Deklaračná povinnosť podľa odseku 1 sa vzťahuje na majetok, ktorý sa povinne uvádza v majetkovom priznaní.

Čl. 8
Deklaračné oznámenie

(1) Údaje o majetkových pomeroch deklarovaných podľa článku 7 sa oznamujú predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky. Predseda Národnej rady Slovenskej republiky odovzdá oznámenie predsedovi Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov.

(2) Oznámenia odovzdané podľa odseku 1 sa uschovávajú na Výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov.

Čl. 9
Vykazovacia povinnosť

(1) Štátny funkcionár je počas celého obdobia výkonu štátnej funkcie povinný vykazovať do 15 dní od prijatia každý dar alebo iné bezodplatné plnenie poskytnuté nad rámec uvedený v článku 2 písm. b), ak nejde o dar, ktorý dostal od svojich príbuzných.

(2) Oznámenie podľa odseku 1 sa predkladá orgánom uvedeným v článku 8 ods. 1.

ŠTVRTÁ ČASŤ
KONANIE VO VECIACH ROZPORU OSOBNÉHO ZÁUJMU S VEREJNÝM ZÁUJMOM

Čl. 10

(1) Konanie vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom je dvojstupňové.

(2) V prvom stupni rozhoduje o návrhu Národná rada Slovenskej republiky uznesením. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas aspoň trojpätinovej väčšiny všetkých poslancov.

(3) Dotknutý štátny funkcionár môže napadnúť uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky návrhom na začatie konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky.

Čl. 11

(1) Na preskúmanie, či konanie štátneho funkcionára je v rozpore s týmto ústavným zákonom, zriaďuje Národná rada Slovenskej republiky Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov.

(2) Členov Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov volí Národná rada Slovenskej republiky z poslancov na základe princípu pomerného zastúpenia politických strán a politických hnutí v Národnej rade Slovenskej republiky.

(3) Uznesenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky.

Čl. 12

(1) Ak štátny funkcionár do uplynutia lehoty podľa článku 7 nesplní oznamovaciu alebo deklaračnú povinnosť, vyzve ho predseda Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov alebo, ak ide o predsedu tohto výboru, predseda Národnej rady Slovenskej republiky na dodatočné splnenie, najviac však v tridsaťdňovej lehote.

(2) Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov je z poverenia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky alebo z vlastnej iniciatívy oprávnený skúmať pravdivosť a úplnosť oznámení podľa odseku 1.

(3) Návrh na začatie konania vo veciach rozporu osobného záujmu s verejným záujmom môže podať aj štátny funkcionár. Návrh sa podáva písomne predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky a musí byť odôvodnený.

(4) Predseda Národnej rady Slovenskej republiky predloží Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov na preskúmanie, či konanie štátneho funkcionára je v rozpore s týmto ústavným zákonom, a požiada ho, aby zaujal k tomu stanovisko uznesením. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov je povinný umožniť dotknutému štátnemu funkcionárovi vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam týkajúcim sa návrhu; v predmetnej veci si môže vyžiadať stanoviská príslušných štátnych orgánov, právnických osôb a fyzických osôb; tieto sú povinné žiadosti vyhovieť.

(5) Ak sa Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov uznesie, že konanie štátneho funkcionára je v rozpore s týmto ústavným zákonom, rozhodne vo veci na jeho návrh Národná rada Slovenskej republiky uznesením. V uznesení sa uvedie, v čom je konanie štátneho funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom, a poučenie o opravnom prostriedku. Uznesenie sa doručí do vlastných rúk dotknutému štátnemu funkcionárovi a štátnemu funkcionárovi, ktorý podal návrh podľa odseku 3. Súčasťou uznesenia môže byť aj povinnosť dotknutého štátneho funkcionára zanechať činnosť, ktorá bola označená ako rozporná. Národná rada Slovenskej republiky môže rozhodnúť aj o zverejnení uznesenia.

(6) Dotknutý štátny funkcionár a štátny funkcionár, ktorý podal návrh podľa odseku 3, môže do 15 dní odo dňa doručenia uznesenia podľa odseku 5 podať návrh na začatie konania na Ústavný súd Slovenskej republiky. Podanie návrhu má odkladný účinok. Na konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky sa použijú ustanovenia osobitného zákona. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vydané podľa tohto ústavného zákona je konečné.

Čl. 13

(1) Právoplatné rozhodnutie o rozpore záujmov štátneho funkcionára sa doručí predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky alebo tomu, kto štátneho funkcionára ustanovil do funkcie.

(2) Ak je súčasťou rozhodnutia o rozpore záujmov aj povinnosť zanechať činnosť, ktorá bola označená ako rozporná, je štátny funkcionár povinný do 30 dní odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti ju zanechať alebo urobiť právne relevantný úkon na odstránenie tohto rozporu a oznámiť to Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov.

(3) Ak štátny funkcionár povinnosť uvedenú v odseku 2 v ustanovenej lehote nesplní, má sa za to, že sa dňom uplynutia tejto lehoty vzdal štátnej funkcie.

(4) Ak Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov po oznámení štátneho funkcionára podanom podľa odseku 2 zistí, že tento v tejto činnosti pokračuje, oznámi to bezodkladne tomu, kto ho do štátnej funkcie ustanovil; ten je ho povinný na základe oznámenia výboru zo štátnej funkcie bezodkladne odvolať.

PIATA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Čl. 14

Ak štátny funkcionár vykonáva ku dňu účinnosti tohto ústavného zákona funkciu alebo činnosť, ktorá je podľa tohto ústavného zákona nezlučiteľná so štátnou funkciou, je povinný do 30 dní odo dňa jeho účinnosti ju zanechať alebo vykonať právne relevantný úkon na jej zanechanie a

oznámiť to Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov.

Čl. 15

Zrušuje sa zákon Slovenskej národnej rady č. 314/1992 Zb. o niektorých opatreniach súvisiacich s ochranou verejného záujmu.

Čl. 16

Tento ústavný zákon nadobúda účinnosť 1. novembrom 1995.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

1) Napríklad Dohoda medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o vytvorení colnej únie (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 199/1993 Z. z.).

2) Napríklad čl. 77 ods. 1, čl. 103 ods. 5, čl. 109 ods. 3, čl. 137 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky.

3) § 673 až 681 Obchodného zákonníka.

4) Čl. 61 ods. 4, čl. 77, čl. 103 ods. 5, čl. 109 ods. 2 a 3, čl. 137 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky.

5) Napríklad § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 12/1993 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.